

Sygn. akt I C 567/20 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2020 r.

Sąd Rejonowy w Kwidzynie Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący Sędzia Sądu Rejonowego Halina Maliszewska

Protokolant sekretarz sądowy Weronika Orlich

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2020 r. w Kwidzynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. w G.

przeciwko (...) SA w W.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda (...) sp. z o.o. w G. na rzecz pozwanego (...) SA w W. kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia Halina Maliszewska

Sygn. akt I C 567/20 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. wnosił o zasądzenie od pozwanego (...) z siedzibą w W. kwoty 1.697,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty. Powód wnosił również o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w dniu 24 stycznia 2020 r. doszło do kolizji drogowej w której uszkodzony został pojazd marki R. (...) o nr rej. (...), stanowiący własność M. N. (1) i M. N. (2). Sprawca kolizji był ubezpieczony od OC w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Poszkodowani na czas unieruchomienia uszkodzonego pojazdu wynajęli od Przedsiębiorstwa Usługowo – Handlowego (...) sp. z o.o. pojazd zastępczy klasy (...)w cenie 190,00 zł netto za każdy rozpoczęty dzień najmu i dokonali cesji wierzytelności z tego tytułu na rzecz (...). Za usługę najmu pojazdu zastępczego została wystawiona faktura VAT nr (...) z dnia 26 marca 2020 r. na kwotę 2.804,40 zł za 12 dni najmu. PHU (...) sp. z o.o., dnia 30 marca 2020 r. zawarł umowę o powierniczy przelew wierzytelności z (...) sp. z o.o. z siedzibą w G.. Pozwany z tytułu najmu pojazdu zastępczego dnia 10 kwietnia 2020 r. przyznał kwotę 584,25 zł i dnia 15 maja 2020 r. kwotę 522,75 zł

Powód wskazał, że przed wynajęciem pojazdu zastępczego w warsztacie poszkodowani podjęli próbę ustalenia szczegółów i dokładnych warunków najmu pojazdu zastępczego organizowanego przez zakład ubezpieczeń jednakże oferta pozwanego była nieweryfikowalna i nie odpowiadała warunkom najmu zaoferowanym przez PHU (...).

Zgodnie z tą umową podstawienie samochodu wynajmowanego pod adres i w czasie wskazanym przez najemcę nie podlegało dodatkowej opłacie, umowa nie była obciążona kaucją, limitem przejechanych kilometrów, karami umownymi ani żadnymi dodatkowymi opłatami (np. za opony zimowe, nawigację czy fotelik dla dziecka, za możliwość palenia w samochodzie, za przewożenie zwierząt, za mycie po zakończeniu usługi). Wynajmowany pojazd miał pełne ubezpieczenie OC+AC for rent, a najemca nie był obciążony udziałem własnym za szkodę w pojeździe (k. 3-5 akt).

Pozwany(...)z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, że nie kwestionuje okresu najmu pojazdu zastępczego. Kwestionuje stawkę najmu pojazdu ponad uznaną w toku likwidacji szkody kwotę 92,25 zł brutto za dobę najmu. Zdaniem pozwanego stawka wskazana przez powoda w wysokości 233,70 zł brutto jest znacznie zawyżona. Poszkodowani mogli bezproblemowo wynająć pojazd zastępczy za kwotę znacznie niższą niż kwota zastosowana przez warsztat Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) sp. z o.o. Pozwany w toku postępowania likwidacyjnego poinformował poszkodowanych o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego zorganizowanego przez pozwanego oraz o prawie pozwanego do weryfikacji stawek zgodnie z cennikiem pozwanego.

Pozwany podkreślił, że uszkodzony pojazd poszkodowanego – R. (...) – należy do segmentu (...) segmentu C., podczas gdy wynajęty pojazd zastępczy – R. (...) – zaklasyfikować należy do klasy (...). Wynajęcie pojazdu klasy niższej było świadomą decyzją poszkodowanego, który dobrowolnie zrezygnował ze swojego uprawnienia do wynajęcia samochodu o takim samym standardzie co uszkodzony pojazd. Jeśli poszkodowany zdecydował się na pojazd o niższym standardzie, zobowiązany był do poszukiwania oferty najmu pojazdu, która nie jest droższa od pozostałych w obrębie danej klasy, celem realizacji swojego obowiązku minimalizowania szkody. Pozwany podkreślił, iż nie może ponosić odpowiedzialności za dowolnie wybrany przez poszkodowanego samochód dowolnej klasy (w tym przypadku niższej) i dowolnej ceny.

Pozwany wskazał też, że poszkodowany nie podjął żadnej próby znalezienia oferty innej niż serwisu Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) sp. z o.o.. Najem rozpoczął się prawie miesiąc po szkodzie, a poszkodowany miał informacje o ofercie pozwanego 3 dni po szkodzie. Poszkodowany miał zatem wystarczająco dużo czasu, aby znaleźć korzystniejszą ofertę niż ta zaproponowana przez warsztat naprawczy, jeżeli ostatecznie nie chciał skorzystać z najmu zorganizowanego przez pozwanego. Tymczasem poszkodowany, pomimo że w dniu 27 stycznia 2020 roku otrzymał ofertę najmu od pozwanego i mógł od tego dnia skorzystać z przesłanej propozycji, podjął odmienną decyzję i najął pojazd od firmy Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) sp. z o.o. po stawce prawie trzykrotnie wyższej niż ta zaproponowana przez pozwanego. Za tak rażące powiększanie rozmiaru szkody przez poszkodowanego pozwany nie może odpowiadać.

Sąd ustalił, co następuje:

M. N. (1) i M. N. (2) są współwłaścicielami samochodu osobowego marki R. (...) o nr rej. (...). Był to jedyny samochód w rodzinie.

W dniu 24 stycznia 2020 r. doszło do kolizji drogowej spowodowanej przez sprawcę ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego (...) z siedzibą w W.. W wyniku kolizji doszło do uszkodzenia samochodu małżonków N..

Tego samego dnia M. N. (1) zgłosił szkodę pozwanemu.

W dniu 27 stycznia 2020 r. pozwany, jeszcze przed wyceną szkody, poinformował M. N. (1) o prawie do skorzystania z pojazdu zastępczego przez czas naprawy swojego samochodu oraz możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego przez (...). Poinformował też, że zapewnia podstawienie pojazdu w ciągu 24 godzin, że poszkodowany będzie mógł zdecydować o miejscu podstawienia i zwrotu pojazdu, że (...)zajmie się wszystkimi formalnościami i pokryje cały koszt związany z najmem pojazdu, że M. N. (1) nie poniesie żadnych dodatkowych opłat z tytułu kaucji czy limitu kilometrów

oraz, że (...)weźmie pod uwagę jego potrzeby związane z rodzajem i klasą samochodu. Wskazano też firmy w których może dokonać najmu pojazdu zastępczego.

Równocześnie pozwany poinformował, że jeżeli M. N. (1) wybierze samochód zastępczy z innej firmy to stawki najmu zostaną zweryfikowane do wskazanych w piśmie cen zależnych od długości najmu i segmentu pojazdu. W przypadku najmu pojazdu klasy (...)stawka najmu powyżej 7 dni zostanie zweryfikowana do kwoty 75 zł netto za dobę wynajmu.

Poszkodowany M. N. (1) nie zainteresował się propozycją zorganizowania najmu pojazdu zastępczego przez pozwanego. Stwierdził, że naprawę pojazdu zleci Przedsiębiorstwu Usługowo – Handlowemu (...) sp. z o.o. z siedzibą w G.. Uzyskał informację od Przedsiębiorstwa (...), że na czas naprawy może wynajmując od nich pojazd zastępczy a firma ubezpieczeniowa pokryje koszty wynajmu. Nie analizował więc już ani oferty pozwanego ani stawek najmu pojazdów w Przedsiębiorstwie Usługowo – Handlowym (...) sp. z o.o. z siedzibą w G..

(**dowód** : zeznania świadka M. N. (1) k. 94 akt, e-protokół z dnia 29 lipca 2020 r. (00:33:09 – 00:54:20) k. 92 akt, zeznania świadka M. N. (2) k. 93v akt, e-protokół z dnia 29 lipca 2020 r. (00:04:11 – 00:33:08)k. 92 akt, zgłoszenie szkody k. 73 – 74 akt, oferta najmu pojazdu zastępczego pozwanego k. 76 akt)

W dniu 03 lutego 2020 r. M. N. (1) zawarł z Przedsiębiorstwem Usługowo – Handlowym (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. umowę zlecenia naprawy swego pojazdu. Równocześnie podpisał formularz w którym udziela firmie pełnomocnictwa do reprezentowania go we wszystkich sprawach związanych z najmem pojazdu zastępczego. Pełnomocnictwo obejmowało m.in. umocowanie do wszelkiej korespondencji z zakładem ubezpieczeń i wypożyczalnią samochodów współpracującymi z zakładem ubezpieczeń i pozyskiwania wszelkich informacji dotyczących warunków najmu pojazdu zastępczego, w tym przedstawienia w imieniu M. N. (1) preferencji co do samochodu zastępczego i warunków najmu a także weryfikacji warunków przedstawionych przez zakład ubezpieczeń lub zakłady współpracujące z pozwanym.

M. N. (1) nie obejmował swoim zamiarem udzielenia tego pełnomocnictwa firmie (...), ponieważ po informacji, że wynajmą mu pojazd zastępczy a pozwany pokryje wszelkie koszty z tego tytułu nie był zainteresowany poszukiwaniem innego wynajmującego. Podpisał dokumenty przygotowane i przedłożone mu przez zakład naprawczy.

(**dowód** : umowa zlecenia naprawy pojazdu – k. 27 akt, pełnomocnictwo – k. 15 akt, zeznania świadka M. N. (1) k. 94v akt, e-protokół z dnia 29 lipca 2020 r. (00:33:09 – 00:54:20) k. 92 akt, zeznania świadka M. N. (2) k. 93v akt, e-protokół z dnia 29 lipca 2020 r. (00:04:11 – 00:33:08)k. 92 akt)

W dniu 03 lutego 2020 r. J. R., pracownik (...), powołując się na pełnomocnictwo M. N. (1) zwrócił się do pozwanego o szczegóły oferty najmu pojazdu zastępczego, wskazując, że M. N. (1) jest zainteresowany propozycją zorganizowania najmu pojazdu zastępczego przez ubezpieczyciela.

Pozwany pismem z dnia 17 lutego 2020 r. poinformował, że oferta udostępnienia pojazdu zastępczego za pośrednictwem zakładu ubezpieczeń odbywa się na preferencyjnych dla poszkodowanego warunkach z założeniem minimum formalności a także pełnym pokryciem kosztów najmu przez ubezpieczyciela. Oferta dotyczy samochodu analogicznej klasy i marki, co uszkodzony w kolizji. Udostępniony samochód zastępczy będzie niewyeksplloatowany i sprawny technicznie. Zostanie udostępniony niezwłocznie, maksymalnie w ciągu kilku godzin od zgłoszenia takiego zapotrzebowania. Samochód będzie pochodził z jednej spośród wypożyczalni, z którą pozwany współpracuje. W przypadku wynajęcia pojazdu zastępczego od tego podmiotu poszkodowany uzyska informację o wypożyczalni i jej adresie. Do tego czasu nie jest możliwym udzielenie informacji w tym zakresie. Samochód zastępczy udostępniony zostanie na czas likwidacji szkody, może zostać podstawiony w wybranym przez poszkodowanego miejscu i czasie i nie będzie wiązało się to z żadnymi dodatkowymi opłatami dla poszkodowanego. Oferta udostępnienia pojazdu zastępczego jest dostosowana do wszelkich potrzeb klientów nie zawiera limitu kilometrów i kaucji, istnieje również możliwość poruszania się pojazdem poza granicami kraju. Pozwany poinformował, że w przypadku chęci skorzystania z samochodu zastępczego z jego oferty należy skontaktować się z infolinią celem uzgodnienia wszelkich szczegółów związanych z najmem. Poinformował również, że współpracuje z różnymi wypożyczalniami, dlatego na obecnym

etapie nie jest w stanie przesłać wzoru umowy, która będzie miała zastosowanie. Jednocześnie zapewnił, że najem pojazdu zastępczego za jego pośrednictwem będzie realizowany na wskazanych powyżej warunkach.

Tego samego dnia J. R. poinformował pozwanego, iż wobec niedostarczenia pełnych informacji i dokumentów potwierdzających deklarowane warunki najmu oraz istotne cechy pojazdu wynajmowanego, poszkodowany zdecydował się wynająć na czas naprawy auta samochód zastępczy z serwisu Przedsiębiorstwa Usługowo – Handlowego (...) sp. z o.o. z siedzibą w G..

(**dowód:** wiadomość e-mail z dnia 03 lutego 2020 r. – k. 13, wiadomość e-mail z dnia 17 lutego 2020 r. – k. 14 akt, akta postępowania likwidacyjnego na płycie CD – k. 80 akt)

W dniu 20 lutego 2020 roku M. N. (2) odstawiła samochód do naprawy i zawarła z Przedsiębiorstwem Usługowo – Handlowym (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. umowę najmu pojazdu zastępczego klasy (...). Przedmiotem umowy był pojazd marki R. (...) o nr rejestracyjnym (...). Wynajmujący oddał do odpłatnego używania wyżej wskazany pojazd na czas unieruchomienia pojazdu marki R. (...) o nr rejestracyjnym (...) w związku ze szkodą z dnia 24 stycznia 2020 r. M. N. (1) udzieli w dniu 2 lutego 2020 r. pełnomocnictwa żonie do dokonywania w jego imieniu wszelkich czynności z wiązanych z likwidacją szkody i najmem pojazdu zastępczego.

Strony umowy ustaliły cenę netto za każdą rozpoczętą dobę najmu pojazdu zastępczego w wysokości uzależnionej od czasu trwania najmu, bez limitu przejechanych kilometrów, według stawki 190,00 zł dla 7 -12 dni. W umowie zastrzeżono, że do podanej ceny należy doliczyć podatek VAT w wysokości 23 %. Ustalono też, że podstawienie samochodu wynajmowanego pod adres i w czasie wskazanym przez najemców nie podlega dodatkowej opłacie. Umowa nie była obciążona kaucją, karami umownymi ani żadnymi dodatkowymi opłatami (np. za opony zimowe, nawigację czy fotelik dla dziecka, za możliwość palenia w samochodzie, za przewożenie zwierząt, za mycie po zakończeniu usługi). Wskazano też, że wynajmowany pojazd ma pełne ubezpieczenie OC + AC for rent, a najemca nie jest obciążony udziałem własnym za szkodę w pojeździe.

Tego samego dnia M. N. (2) zawarła z Przedsiębiorstwem Usługowo – Handlowym (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. umowę przelewu wierzytelności z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

(**dowód** : umowa najmu pojazdu zastępczego klasy (...)k. 11 akt, zeznania świadka M. N. (2) k. 93 v-94 akt, e-protokół z dnia 29 lipca 2020 r. (00:04:11 – 00:33:08)k. 92 akt, umowa przelewu wierzytelności k. 36 akt, pełnomocnictwo M. N. (1) k. 48 akt)

Samochód zastępczy był wykorzystywany przez poszkodowanych M. N. (2) i M. N. (1) codziennie do dojazdów do pracy i zawożenia dziecka do szkoły. Dziecko poszkodowanych ma 10 lat i uczęszcza do Szkoły Podstawowej nr (...) w K., w odległości około 1 km od miejsca zamieszkania. M. N. (2) pracuje w fabryce (...) w K. w odległości około 4 km od miejsca zamieszkania, a M. N. (1) w T. w K. w odległości około 4,5 km od miejsca zamieszkania. Poszkodowani pracują w różnych systemach pracy. M. N. (1) jest ponadto żołnierzem Wojsk Obrony Terytorialnej, w związku z czym jeździł na weekendy samochodem do M. na szkolenia.

(**dowód:** oświadczenie M. N. (1) z dnia 20 lutego 2020 r. k. 35 akt, zeznania świadka M. N. (2) k. 93v-94 akt, e-protokół z dnia 29 lipca 2020 r. (00:04:11 – 00:33:08)k. 92 akt, zeznania świadka M. N. (1) k. 94-94v akt, e-protokół z dnia 29 lipca 2020 r. (00:33:09 – 00:54:20) k. 92 akt)

W dniu 26 marca 2020 r. Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 2.804,40 zł brutto (2.280,00 zł netto). Kwota ta obejmowała najem pojazdu zastępczego za okres 12 dni.

(**dowód:** faktura VAT k. 12 akt, protokół zdania pojazdu zastępczego – k. 28 akt)

W dniu 30 marca 2020 r. Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. zawarło z powodem (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. umowę o powierniczy przelew wierzytelności. Przedmiotowa umowa obejmowała

wierzytelność z tytułu odszkodowania z polisy OC sprawcy za szkodę komunikacyjną z dnia 24 stycznia 2020 r. w pojeździe R. (...) o nr rejestracyjnym (...), w tym zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego.

(**dowód:** umowa o powierniczy przelew wierzytelności k. 38 akt, zlecenie do powierniczej umowy o przelew wierzytelności k. 37akt)

Pismem z dnia 30 marca 2020 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 2.804,40 zł w terminie 30 dni od daty otrzymania pisma tytułem zwrotu udokumentowanych fakturami VAT kosztów za wykonanie usługi najmu pojazdu zastępczego.

Decyzją z dnia 08 kwietnia 2020 r. pozwany uznał roszczenie do kwoty 584,25 zł, a decyzją z dnia 13 maja 2020 r. przyznał i wypłacił dodatkową kwotę 522,75 zł.

(**dowód:** wezwanie do zapłaty k. 39 akt, potwierdzenie przyznania odszkodowania – dopłata z dnia 08.04.2020 r. k. 69 akt, potwierdzenie przyznania odszkodowania – dopłata z dnia 13.05.2020 r. k. 71-72 akt, akta postępowania likwidacyjnego na płycie CD – k. 80 akt)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów prywatnych przedłożonych przez strony i powołanych wyżej oraz zeznań świadków M. N. (2) i M. N. (1).

Dokumenty te nie były kwestionowane przez strony. Sąd również nie znalazł podstaw, aby odmówić im wiarygodności.

Sąd w pełni dał wiarę zeznaniom świadków M. N. (2) i M. N. (1) co do okoliczności zawarcia przez poszkodowanych umowy najmu pojazdu zastępczego oraz sposobu korzystania z tego pojazdu. Zeznania te były spójne i wzajemnie niesprzeczne, a ponadto korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w toku niniejszego postępowania. Brak jest zatem podstaw, aby zeznania te uznać za przygotowane na potrzeby niniejszego postępowania.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był bezsporny co do faktu powstania szkody w pojeździe marki R. (...) o nr rej. (...) w wyniku kolizji z 24 stycznia 2020 r. oraz co do winy kierowcy ubezpieczonego u pozwanego od OC za spowodowanie tego zdarzenia. Nie kwestionowane przez pozwanego było prawo najmu przez poszkodowanych pojazdu zastępczego i okres tego najmu - 12 dni. Bezsporna była również okoliczność zbycia przez poszkodowanych wierzytelności wynikających ze szkody której doznali na rzecz Przedsiębiorstwa Usługowo – Handlowego (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. i nabycia przez powoda wierzytelności w wyniku umowy o powierniczy przelew wierzytelności w celu jej ściągnięcia z polisy OC sprawcy. Poza sporem był także przebieg postępowania likwidacyjnego i kwoty wypłacone przez pozwanego z tytułu najmu pojazdu zastępczego w łącznej kwocie 1.107 zł (584,25 zł + 522,75 zł).

Kwestią sporną w niniejszej sprawie była wysokość odszkodowania należnego z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego i okoliczność tę Sąd rozstrzygnął na korzyść pozwanego, uznając, że powód nie wykazał by wydatki poniesione przez poszkodowanych w kwocie 233,70 zł brutto za dobę najmu pojazdu zastępczego były celowe i uzasadnione ekonomicznie.

Kwestia zwrotu kosztów wynajmu samochodu zastępczego była przedmiotem orzecznictwa Sądu Najwyższego, który w uchwale Izby Cywilnej z dnia 13 marca 2020 r., sygn. akt III CZP 63/19 wskazał, że zaciągnięcie przez poszkodowanego zobowiązania do zapłaty czynszu najmu pojazdu zastępczego stanowi szkodę w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. pozostającą w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym. W uchwale Składu 7 Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r., sygn. akt III CZP 5/11 wskazano, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Do celowych i ekonomicznie

uzasadnionych wydatków na najem pojazdu zastępczego odwołał się też Sąd najwyższy w uchwale z dnia 22 listopada 2013 r. sygn.. akt III CZP 76/13.

Sam zatem fakt najmu pojazdu zastępczego stanowi dowód poniesienia szkody majątkowej. Jest jednak regułą i w orzecznictwie sądowym i w doktrynie, że faktycznie poniesione na ten cel wydatki nie są miarą odszkodowania (E. Kowalewski „Odszkodowanie za niemożność korzystania z pojazdu uszkodzonego w wypadku komunikacyjnym”). Kompensacie podlegają tylko wydatki ekonomicznie uzasadnione. Za takie zaś uznaje się wydatki konieczne, rozsądne i uzasadnione cenami najmu na lokalnym rynku przy uwzględnieniu obowiązku minimalizacji szkody ze strony poszkodowanego wynikającego z art. 354 § 2 k.c. w zw. z art. 362 k.c. Nie przestrzeganie bowiem tych ustawowych zasad i liberalne podejście do roszczeń odszkodowawczych obciąża w ostatecznym rozrachunku wszystkich posiadaczy pojazdów mechanicznych zobowiązanych do zapłaty składki ubezpieczeniowej.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Bezpośrednio nawiązanie do treści cytowanego art. 6 k.c. znajduje się w treści art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Przez fakty w rozumieniu art. 6 k.c. należy rozumieć wszelkie okoliczności, z którymi normy prawa materialnego wiążą skutki prawne, w tym więc powstanie i treść stosunku prawnego. Uwzględniając treść tego przepisu, wierzyciela dochodzącego od dłużnika spełnienia świadczenia obciąża ciężar wykazania przysługującej mu wobec dłużnika wierzytelności, tj. wykazania wszystkich faktów, z którymi właściwe przepisy materialne wiążą powstanie wierzytelności o określonej treści i rozmiarze (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2015 r., V CSK 312/14). Przedstawienie przez stronę dowodu w celu wykazania określonych twierdzeń o faktach, z których wywodzi ona korzystne dla siebie skutki, nie jest jej prawem czy obowiązkiem procesowym, lecz ciężarem procesowym, wynikającym i zagwarantowanym przepisami prawa, przede wszystkim w jej własnym interesie. To interes strony, jakim jest wygranie procesu, nakazuje jej podjąć wszelkich możliwych czynności procesowych w celu udowodnienia przedstawionych twierdzeń o faktach. Strony nie można zmusić do ich podjęcia. O tym, co strona powinna udowodnić w konkretnym procesie decydują przede wszystkim: przedmiot sporu, prawo materialne regulujące określone stosunki prawne i prawo procesowe normujące zasady postępowania dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2009 r., IV CSK 71/09).

W niniejszej sprawie pozwany kwestionował ekonomiczną zasadność wskazanej przez powoda dobowej stawki najmu pojazdu zastępczego w wysokości 233,70 zł brutto, wobec czego powód winien wykazać, że stawka ta jest niewygórowana, celowa i ekonomicznie uzasadniona. Powód w pozwie zawarł wprawdzie wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka J. R. na okoliczność podstawy ustalenia dobowej stawki za najem samochodu i wysokości przeciętnych stawek obowiązujących na lokalnym rynku, jednakże dowód ten cofnął pismem z dnia 14 lipca 2020 r. (k. 97-98 akt). Podobnie w pozwie powód zgłosił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki motoryzacyjnej na okoliczność ustalenia rynkowych stawek najmu pojazdu zastępczego klasy (...)porównywalnego pod względem parametrów pojazdu i warunków najmu jak w przedmiotowej sprawie, jednakże w odpowiedzi na zobowiązanie Sądu do uiszczenia zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego, pismem procesowym z dnia 14 października 2020 r. cofnął powyższy wniosek dowodowy (k. 103 akt). Cofając wszystkie wnioski dowodowe na okoliczność zasadności stawki najmu poniesionej przez poszkodowanych, powód nie zaoferował, przy tym, żadnych innych dowodów by wykazać, że stawka najmu w kwocie 233,70 zł brutto za dobę jest średnią stawką najmu pojazdów na lokalnym rynku.

W świetle powyższego powód wbrew art. 6 k.c. nie podołał swojemu obowiązkowi udowodnienia, że wskazana przez niego dobową stawka najmu pojazdu zastępczego jest ekonomicznie uzasadniona i nie przekracza przeciętnych stawek stosowanych przez inne podmioty oferujące najem pojazdów zastępczych.

Nie jest z pewnością wystarczającym dowodem na wykazanie spornej okoliczności załączona do pozwu tabela zawierająca informacje o stawkach rynkowych netto za wynajem samochodów zastępczych stosowanych od 2019 r. przez warsztaty samochodowe (k.50). Dowód ten jest mało przekonujący. Powód nie wykazał, aby osoby, które złożyły swoje podpisy na tym dokumencie były upoważnione do składania oświadczeń wiedzy i woli w

imieniu danych przedsiębiorców, a uwzględniając wskazane w pieczęci stanowiska tych osób z pewnością nie są upoważnione do składania takich oświadczeń. W ocenie Sądu przedmiotowa tabela nie jest dowodem na okoliczność stawek stosowanych przez wskazane podmioty. Ponadto uwadze Sądu nie umknął fakt, że omawiana tabela zawiera dane przedsiębiorców działających na terenie T. i jednego podmiotu działającego na terenie O., a zatem poza miejscem zamieszkania poszkodowanych zamieszkałych w K., gdzie obowiązują zupełnie inne stawki najmu pojazdów zastępczych i istnieją firmy z którymi pozwany współpracuje w zakresie najmu pojazdów zastępczych. W treści tabeli wskazano też, że obejmuje ona ceny stosowane w 2019 roku, a umowa najmu pojazdu zastępczego, z którego powód wywodzi swoje roszczenie została zawarta w dniu 20 lutego 2020 roku. Okoliczności te przesądzają o nieprzydatności tej tabeli dla oceny zasadności wysokości roszczenia powoda, ponieważ zawiera ona dane spoza lokalnego rynku oraz spoza okresu objętego pozwem (nawet przy założeniu, że dane te są prawdziwe).

Pozwany słusznie powołał się na art. 361 § 1 k.c., zgodnie z którym zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Powód wbrew swojemu obowiązkowi wynikającemu z art. 6 k.c. nie wykazał, że roszczenie dochodzone pozwem nie przekracza normalnych następstw szkody z dnia 24 stycznia 2020 r.

Poszkodowani mieli możliwość skorzystania z najmu pojazdu zastępczego zorganizowanego przez pozwanego. Wbrew twierdzeniom powoda warunki najmu zaproponowane przez pozwanego nie odbiegały od warunków najmu zaproponowanych przez firmę (...) a przynajmniej powód tej okoliczności nie udowodnił. Pozwany już 3 dni po szkodzie zaoferował zorganizowanie pojazdu zastępczego. Podał, że zapewnia podstawienie pojazdu w ciągu 24 godzin, że poszkodowany będzie mógł zdecydować o miejscu podstawienia i zwrotu pojazdu a zatem poszkodowani mogli swobodnie zażądać podstawienia pojazdu zastępczego pod zakład firmy (...) w dniu oddania auta do naprawy, by wrócić do domu. Pozwany zaoferował, że (...)zajmie się wszystkimi formalnościami i pokryje cały koszt związany z najmem pojazdu, że M. N. (1) nie poniesie żadnych dodatkowych opłat z tytułu kaucji czy limitu kilometrów oraz, że (...)weźmie pod uwagę jego potrzeby związane z rodzajem i klasą samochodu. Wskazano też firmy w których może dokonać najmu pojazdu zastępczego. Równocześnie pozwany poinformował, że jeżeli M. N. (1) wybierze samochód zastępczy z innej firmy to stawki najmu zostaną zweryfikowane do wskazanych w piśmie cen zależnych od długości najmu i segmentu pojazdu. W przypadku najmu pojazdu klasy (...)stawka najmu powyżej 7 dni zostanie zweryfikowana do kwoty 75 zł netto za dobę wynajmu.

Jak wynika z zeznań świadka M. N. (1) nie zainteresował się ofertą pozwanego dlatego, że (...) zaoferował najem pojazdu zastępczego w swojej firmie i poinformował, że pozwany pokryje w całości koszty najmu tego pojazdu. Skoro został poinformowany, że nie poniesie żadnych kosztów z tytułu najmu pojazdu, to z oczywistych względów nie interesował się stawkami najmu i ofertą pozwanego. Nie był zainteresowany minimalizowaniem szkody do której zobowiązuje go art. 354 § 2 k.c. w zw. z art. 362 k.c. Poszkodowanemu przysługiwało oczywiście prawo wyboru dowolnej firmy w której dokona najmu pojazdu zastępczego i prawo wyboru dowolnej oferty najmu. W tych okolicznościach jednak poszkodowany nie może oczekiwać pokrycia kosztów najmu pojazdu za cenę niemal trzykrotnie wyższą niż oferowana przez pozwanego jeżeli nie jest to uzasadnione żadnymi okolicznościami i nie jest ekonomicznie uzasadnione. A żadne takie okoliczności nie zostały przez powoda wykazane.

Wskazać należy, że M. N. (2) zeznała, że gdyby sama miała ponieść koszty najmu pojazdu w kwocie 2.800 zł za okres 12 dni to zastanawiałaby się nad koniecznością najmu.

Sąd podzielił zarzuty pozwanego, że czynności podjęte przez J. R. dotyczące żądania od pozwanego podania wielu szczegółów dotyczących zorganizowania najmu pojazdu przez pozwanego z równoczesną informacją, że M. N. (1) jest zainteresowany ich propozycją zorganizowania najmu, miały na celu wyłącznie zdeprecjonowanie oferty pozwanego. Faktycznie zmierzały do uzyskania argumentów do wynajmu samochodu poszkodowanym przez firmę (...) po cenie znacznie wyższej niż cena rynkowa obowiązująca w obrocie wynajmu detalicznego. Z zeznań świadka M. N. (1), potwierdzonych zeznaniami świadka M. N. (2) wynika, że nie byli zainteresowani poszukiwaniem najmu pojazdu w innej firmie. M. N. (1) zeznał, że nie udzielał pełnomocnictwa firmie (...) do prowadzenia wszelkiej korespondencji z zakładem ubezpieczeń i wypożyczalnią samochodów współpracującymi z zakładem ubezpieczeń i

pozyskiwania wszelkich informacji dotyczących warunków najmu pojazdu zastępczego, w tym przedstawienia w jego imieniu preferencji co do samochodu zastępczego i warunków najmu a także weryfikacji warunków przedstawionych przez zakład ubezpieczeń lub zakłady współpracujące z pozwanym. Fakt udzielenia takiego pełnomocnictwa został potwierdzony przez powoda przedłożeniem dokumentu pełnomocnictwa. W ocenie Sądu świadek podpisał formularz pełnomocnictwa przygotowany i przedłożony mu przez serwis naprawczy nie czytając go i bez zamiaru udzielenia takiego pełnomocnictwa. Podpisując dokument działał w zaufaniu do firmy.

Mając na uwadze powyższe, ponieważ powód nie wykazał, że cena za którą poszkodowani wynajęli pojazd zastępczy czyli 233,70 zł była ekonomicznie uzasadniona, Sąd uznał, że kwota wypłacona przez pozwanego w wysokości 1.107 zł czyli 92,25 zł za dobę wynajmu pojazdu jest kwotą rozsądną i uzasadnioną.

Dlatego też wobec braku podstaw z art. 34 i 36 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst ujednolicony Dz.U. z 2019 r., poz. 2214) w zw. z art. 361 § k.c. oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd postanowił na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi powoda jako stronę przegrywającą spór.

Na zasądzoną od powoda na rzecz pozwanego kwotę 917 zł składają się poniesione przez pozwanego

- koszty zastępstwa procesowego w kwocie 900 zł w stawce minimalnej zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst ujednolicony Dz. U. z 2018 r., poz. 265) oraz
- opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

Sędzia Halina Maliszewska